

stupid. -नः 1 A slanderer, back-biter, tale-bearer, base informer, traitor, calumniator; बरं प्राणत्यागो न च पिशुन-वाक्येष्वभिरुचिः H. 1. 116; Pt. 1. 304; Ms. 3. 161; पिशुनता यद्यस्ति किं पातकैः Bh. 1. 55. -2 Cotton. -3 An epithet of Nārada. -4 A crow. -5 N. of a goblin (said to be dangerous to pregnant women). -6 N. of a writer on अर्थशास्त्र mentioned by Kauṭilya in connection with राज-पुत्ररक्षण; Kau. A. 1. 17. -नम् 1 Betraying. -2 Saffron. -Comp. -वचनम्, -वाक्यम्, -वादः slander, detraction, calumny.

पिशुनयति Den. P. To indicate, show; पिशुनयति रथस्ते शीकरङ्गिन्नेभिः S. 7. 7.

पिशुनित p. p. Betrayed, shown.

पिशीलम्, -लकम् Ved. An earthen vessel.

पिष् I. 7 P. (पिनष्टि, पिष्ट) 1 To pound, grind, pulverize, crush; अथवा भवतः प्रवर्तना न कथं पिष्टमियं पिनष्टि नः N. 2. 61; 13. 19; माषपेषं विषेण Mv. 6. 45; Bk. 6. 37; 12. 18; Bv. 1. 12. -2 To hurt, injure, destroy, kill (with gen.); क्रमेण पेषुं भुवनद्विषामसि Śi. 1. 40. -Caus. 1 To grind, pound. -2 To hurt, injure. -3 To give. -4 To be strong. -5 To dwell. -II. 1 P., 10 U. (पेषति, पेषयति-ते) To go, move.

पिष्ट p. p. [पिष-क्त] 1 Ground, powdered, crushed; यत् पिषतामपि नृणां पिष्टोऽपि तनोपि परिमलैः पुष्टिम् Bv. 1. 12. -2 Rubbed together, squeezed or clasped (as the hands). -3 Kneaded. -ष्टम् 1 Anything ground, a ground substance. -2 Flour, meal; पिष्टं पिनष्टि हे 'grinds flour'; i. e. does a useless work or a profitless repetition. -3 Lead. -Comp. -अद् a. eating flour. -उदकम् water mixed with flour; पिष्टोदकं सुतो यस्य पीत्वा क्षीरस्य तृणया Mb. 1. 131. 57. -पचनम् a pan for parching flour, a boiler &c. -पशुः an effigy of a beast made with flour. -पाकभृत् m. a boiler. -पाकः a quantity of baked flour. -पाचकम् a boiler. -पिण्डः a cake or a ball of flour. -पूर see घृतपूर. -पेषः, -पेषणम् 'grinding flour' i. e. doing any useless work or vain or profitless repetition. न्यायः see under न्याय. -मेहः a variety of diabetes. -वर्तिः a kind of small ball made of the flour of barley, pulse or rice. -सौरभम् (pounded) sandal wood.

पिष्टकः, -कम् 1 A cake made of the flour of any grain. -2 A baked cake, bread. -3 A disease of the eye, opacity of the cornea. -कम् Pounded sesamum-seeds.

पिष्टपः, -पम् A division of the universe; cf. विष्टप.

पिष्टातः, पिष्टातकः Fragrant powder (पिष्टातः पटवासकः Ak.); वृष्ट्या पिष्टातकस्य शुक्तिमिह मलयै मेरुतुल्यां दधानः Nāg. 2. 13. (This powder is sprinkled over each other at Holi festival).

पिष्टापः Scented or perfumed powder.

पिष्टिकम् A cake made of rice-flour.

पिष्टिका Thin paste of raw rice or pulse; दालिः संस्था-पिता तोये ततोऽपहतकञ्चुका। शिलायां साधु संपिष्टा पिष्टिका कथिता बुधैः ॥

पिस् I. 1 P. (पेसति) To go, move. -II. 10 U. (पेस-यति-ते) 1 To go. -2 To be strong. -3 To dwell. -4 To hurt, injure. -5 To give or take.

पिस्पृक्षु a. 1 Wishing to touch. -2 (with जलम् or सलिलम्) Being about to rinse the mouth or to perform ablution; कदाचित् प्रातरुथाय पिस्पृक्षुः सलिलं शुचि Mb. 12. 228. 6.

पिहित See under पिधा.

पी 4 Ā. (पीयते) To drink; तव वदनभवामृतं निपीय Mk. 10. 13; N. 1. 1.

पीचम् The chin.

पीठम् 1 A seat (a stool, chair, bench, sofa &c.); ज्वेन पीठादुदतिष्ठदच्युतः Śi. 1. 12; R. 4. 84; 6. 15. -2 The seat of a religious student made of Kusa grass. -3 The seat of a deity, an altar. -4 A pedestal in general, basis. -5 A particular posture in sitting. -6 (In geometry) The complement of a segment. -7 N. of various temples; पीठं जालंधरं नाम तिष्ठत्यत्र चतुर्मुख Yoga-śikhopaniṣad, 5. 11. -8 A royal seat, throne. -9 A district, province. -Comp. -अधिकारः appointment to an office. -केलिः a male confidant, a parasite. -ग a. 1 lame, crippled. -2 seated in one's seat (not a warrior); योऽपि स्यात् पीठगः कश्चित् किं पुनः समरे स्थितः Mb. 3. 22. 24 (com. पीठगः खासनस्थः अयुद्धमानोऽपीत्यर्थः 1). -गर्भः the cavity in the pedestal of an idol. -चक्रम् a carriage. -नायिका a girl of fourteen (before menstruation) who represents Durgā at the festival of that goddess. -भूः f. basis, basement. -मर्द a. very impudent. -र्दः 1 a companion, parasite, one who assists the hero of a drama in great undertakings, e. g. in securing his mistress; Dk. 2. 2; so पीठमर्दिका 'a lady who assists the heroine in securing her lover'; उपस्थिता पीठमर्दिका पण्डितकौशिकी पुरस्कृत्य देवी M. 1. 13/14. -2 a dancing master who instructs court-ezans in the art of dancing. -सर्प a. lame, crippled; Ms. 8. 394; कर्तव्ये पुरुषव्याघ्र किमास्से पीठसर्पवत् Mb. 3. 35. 22.

पीठकः, -कम् A seat; हस्तिनां पीठकानां च गर्दभानां तथैव च Mb. 1. 84. 21 (com. पीठकानां राजयोग्यानां नरयानविशेषाणां 'तरवतरावा' इति म्लेच्छेषु प्रसिद्धानाम् 1).

पीठिका 1 A seat (bench, stool). -2 A pedestal, base. -3 A section or division of a book, as the पूर्व-पीठिका and उत्तरपीठिका of दशकुमारचरित.

पीठी A wooden seat; L. D. B.

पीड 10 U. [पीडयति-ते, पीडित] 1 To pain, torment, harm, hurt, injure, harass, annoy, molest; नीलं चापीपि-डच्छरैः Bk. 15. 82; Pt. 1. 343; Ms. 4. 67, 238; 7. 29.